

Załącznik
do uchwały nr
Rady Powiatu Chojnickiego
z dnia 2015 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA POWIATU
CHOJNICKIEGO NA LATA 2015 – 2017**

Chojnice, luty 2015 r.

Spis treści	Str.
1. Wstęp	3
2. Podstawy prawne	4
3. Zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017	4-5
4. Charakterystyka pieczy zastępczej w powiecie chojnickim w latach 2012 - 2014	5
4.1. Rodzinna piecza zastępcza	5-9
4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	9-10
5. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	11-12
6. Cele programu	13-18
7. Środowiska rodzinne zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej	19-20
8. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015 – 2017	20-21
9. Rezultaty realizacji Programu	21
10. Źródła finansowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017	21-22
11. Monitoring Programu	22

1. Wstęp

Podstawę prawną opracowania „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017” stanowi art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją działań podjętych w dotychczas obowiązującym „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014”.

W powiecie chojnickim jednostką organizacyjną realizującą zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach na podstawie zarządzenia Starosty Chojnickiego nr 64/2011 z dnia 21.10.2011 r.

Program został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu chojnickiego oraz aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi. Przy opracowaniu niniejszego dokumentu wykorzystano sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dane z GUS, sprawozdania i informacje własne PCPR, informacje przygotowane przez jednostki gminne jak również sąd.

W programie określone zostały kierunki działań oraz harmonogram ich realizacji. Program zawiera również zagadnienia dotyczące monitoringu, które pozwolą ocenić efektywność jego realizacji.

Niniejszy program został opracowany przez zespół pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.

2. Podstawy prawne

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. - Dz. U. z 2013 r. poz. 595 ze zm.);
- 4) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. – Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.);
- 5) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. - Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.);
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., nr 292, poz. 1720);
- 7) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie z dnia 23 sierpnia 2012 r. (Dz. U. z 2012, poz. 954 ze zm.),
- 8) „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Chojnickim na lata 2007 - 2015” przyjęta uchwałą nr XII/93/2007 Rady Powiatu Chojnickiego z dnia 27 grudnia 2007 r.
- 9) „Strategię Rozwoju Chojnicko-Człuchowskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego”.

3. Zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017

Poniższe zadania wynikają z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- 1) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
- 2) Ustalenie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych.
- 3) Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, zgodnie z ustawą.
- 4) Zapewnienie wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka.
- 5) Zapewnienie środków finansowych na utrzymanie rodziny pomocowej.
- 6) Zapewnienie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
- 7) Zatrudnienie wymaganej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
- 8) Zatrudnienie na wniosek rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka osoby zajmującej się opieką i wychowaniem oraz osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.
- 9) Zapewnienie środków na pokrycie kosztów związanych remontem lub ze zmianą lokalu mieszkalnego.
- 10) Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka.
- 11) Przyznanie świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo.
- 12) Pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.
- 13) Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
- 14) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
- 15) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.
- 16) Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji wychowawczych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowym.
- 17) Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka, w szczególności w ramach grup wsparcia.
- 18) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 19) Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie udzielania pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- 20) Współpraca z sądami, ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.
- 21) Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin biologicznych i zastępczych.
- 22) Utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej w celu realizacji postanowień sądu.

- 23) Zapewnienie środków na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- 24) Utworzenie, w ramach Chojnicko - Człuchowskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny, którego głównym celem będzie wspieranie funkcji - opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej, socjoterapeutycznej.
- 25) Zapewnienie środków na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych.
- 26) Zapewnienie wsparcia psychologicznego, prawnego dla osób usamodzielnianych.
- 27) Finansowanie mieszkania chronionego dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.
- 28) Dochodzenie należności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
- 29) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Programu, tym środków rządowych, na podstawie art. 187 ust. 1 pkt 2 ustawy.

4. Charakterystyka pieczy zastępczej w powiecie chojnickim w latach 2012 – 2014

Dziecku pozbawionemu opieki rodzicielskiej powiat zapewnia opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza to czasowa forma sprawowania opieki nad dzieckiem, która trwa nie dłużej niż do momentu uzyskania przez dziecko pełnoletności. Jest ustanawiana w sytuacji, kiedy rodzice naturalni nie mogą zapewnić swoim dzieciom opieki i wychowania. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej może pozostać w niej nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia pod warunkiem, że kontynuuje naukę.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej bądź instytucjonalnej.

4.1. Rodzinna piecza zastępcza

Formami rodzinnej pieczy zastępczej w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są:

- ❖ **rodziny zastępcze spokrewnione** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- ❖ **rodziny zastępcze niezawodowe** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- ❖ **rodziny zastępcze zawodowe** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
a wśród nich:

pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego - umieszcza się w nich nie więcej niż 3 dzieci, w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci - na pobyt okresowy, do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, nie dłużej niż na 4-8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego: o powrót dziecka do rodziny, o przysposobienie, o umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej;

specjalistyczna – umieszcza się w niej dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r.

o postępowaniu w sprawach nieletnich. W rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci;

- ❖ **rodzinny dom dziecka** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka; może w nim przebywać łącznie 8 dzieci, oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając pieczy zastępczej).

Tabela Nr 1. Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w latach 2012-2014 w powiecie chojnickim (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	2012	2013	2014
Spokrewnione	61	63	63
Niezawodowe	60	58	53
Zawodowe	4	3	3
Zawodowe specjalistyczne	5	4	5
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1
Rodzinne domy dziecka	7	8	9
Ogółem	138	137	134

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Tabela Nr 2. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w latach 2012- 2014 w powiecie chojnickim (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

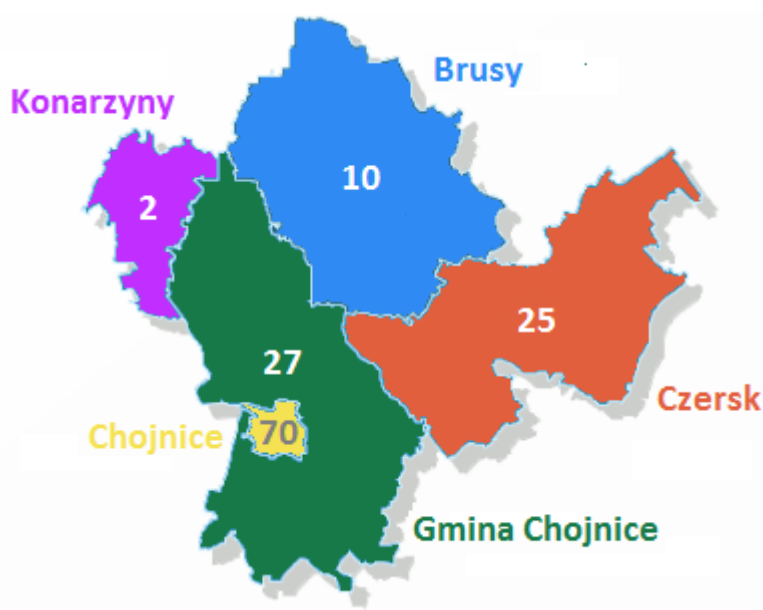
Dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka	2012	2013	2014
Spokrewnione	78	79	76
Niezawodowe	83	78	72
Zawodowe	18	8	13
Zawodowe specjalistyczne	8	8	9
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1
Rodzinne domy dziecka	43	49	50
Ogółem	231	218	221

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka jak i dzieci w nich przebywających utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie. Można przyjąć, że średnio na terenie powiatu chojnickiego funkcjonuje 136 rodzinnych form pieczy zastępczej, a przebywa w nich średnio 223 dzieci.

Liczbę rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka funkcjonujących na terenie powiatu chojnickiego w poszczególnych gminach przedstawia poniższa mapa..

Rysunek nr 1.

Źródło: <http://www.brusy.net/>

Tabela Nr 3. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014

	2012	2013	2014
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	14	27	23

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

Powyższe zestawienie wskazuje na tendencję wzrostową ilości dzieci umieszczanych w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2013 r. nastąpił znaczny wzrost liczby umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i taki trend utrzymuje się nadal.

Tabela nr 4. Dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą (do 18 roku życia) w latach 2012 - 2014

Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014
Powrót do rodziny naturalnej	3	8	8
Umieszczenie w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej	5	12	1
Adopcja	6	5	8
Umieszczenie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	0	4	6
Usamodzielnienie	24	11	6
Inne	0	2	1

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli tendencją wzrostową jest adopcja dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym również adopcje zagraniczne. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach współpracuje z Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Gdańsku i zgłasza każde dziecko, którego rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. Wzrasta również ilość dzieci, które wracają do rodziny naturalnej. Z pewnością wynika to z zaangażowania gmin do pracy z rodzinami na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na rodzinną pieczę zastępczą w latach 2012 – 2014 prezentuje poniższa tabela:

Tabela nr 5. Środki finansowe przeznaczone na rodzinną pieczę zastępczą w latach 2012-2014

Rok	Środki finansowe dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka
2012	2 798 973
2013	2 725 133
2014	2 797 082

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej, rodzinnemu domowi dziecka.

Koszty finansowania dzieci z terenu powiatu chojnickiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2012- 2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6. Koszty finansowania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem w latach 2012-2014 (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Rok	Koszty finansowania dzieci z terenu powiatu chojnickiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów
2012	96 473 - 11 dzieci
2013	104 480 - 8 dzieci
2014	94 977 - 7 dzieci

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej obowiązek współfinansowania pobytu każdego dziecka w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej i latach następnych.

Koszty finansowania przez gminy pobytu rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka na terenie powiatu chojnickiego latach 2012 – 2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7. Koszty finansowania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej przez gminy w latach 2012-2014

Rok	Koszty finansowania dzieci przez gminy powiatu chojnickiego					
	Miasto Chojnice	Gmina Chojnice	Brusy	Czersk	Konarzyny	Razem
2012	27 599	496	517	14 865	-	43 477
2013	91 923	3 887	2 006	55 223	-	153 039
2014	165 003	8 949	4 718	107 109	93	285 779

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej wyróżnia:

- placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne,
- interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze dzieli się na placówki opiekuńczo – wychowawcze typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- specjalistycznego – terapeutycznego,
- rodzinnego.

Na terenie powiatu chojnickiego nie funkcjonują obecnie placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Do dnia 31.03.2013 r. działała placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego - Placówka Rodzinna „Przytań” w Czersku. Na mocy uchwały nr XX/247/2013 Rady Powiatu Chojnickiego z dnia 28.02.2013 r. zlikwidowano w/w placówkę. Zapewniono wszystkim 9 wychowankom umieszczonym w likwidowanej placówce właściwą pieczę zastępczą, w tym

samym miejscu i z tymi samymi opiekunami, w ramach funkcjonującego obecnie rodzinnego domu dziecka.

Tabela nr 8. Liczba dzieci przebywających w Placówce Rodzinnej „Przystań” w latach 2012 - 2013

Ilość dzieci	2012	2013
Ilość dzieci przebywających	10	9

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Na mocy postanowień sądu dzieci umieszczane są w placówkach opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych na terenie innych powiatów. Powiat chojnicki ponosi koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach.

Tabela nr 9. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza powiatem w latach 2012-2014 (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Powiat	2012	2013	2014
człuchowski	12	15	8
kościerski	2	2	0
nakielski	2	2	2
wągrowiecki	1	1	0
tucholski	1	3	3
bytowski	1	0	0
Wejherowo	0	1	1
Chelmno	1	1	0
Ogółem liczba umieszczonych dzieci	20	25	14

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

W okresie od 2012 r. do 2014 r. do instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało łącznie skierowanych 59 dzieci.

Tabela nr 10. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	11	2	2

Powiat chojnicki na mocy zawartych porozumień ponosił koszty utrzymania ww. dzieci w placówkach w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania.

Tabela nr 11. Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych poza powiatem w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Koszt utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	468 645	812 606	645 888

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

5. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w pieczy zastępczej oraz placówkach, takich jak: dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, jako „osoba usamodzielniana” zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez przyznanie pomocy:

- na kontynuowanie nauki,
- na usamodzielnienie,
- na zagospodarowanie.

Ponadto udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- zatrudnienia,
- a także zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Świadczenia te wypłacane są po spełnieniu określonych warunków i w wysokościach określonych w obowiązujących przepisach.

Tabela nr 12. Ilościowy wykaz pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej korzystających ze świadczeń w latach 2012 - 2014

Rok	Rodziny zastępcze			Placówki		
	kontynuacja nauki	usamodzielnienia	Pomoc na zagospodarowanie	kontynuacja nauki	usamodzielnienia	Pomoc na zagospodarowanie
2012	41	8	14	10	7	6
2013	50	6	17	8	4	2
2014	53	9	7	7	2	1

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu we własnym zakresie mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Ponadto osoby te cechują się często biernością, niechęcią od zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niską motywacją do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te w istotny sposób utrudniają realizację programów usamodzielnienia. Dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiającą młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione

Od 2009 r. w powiecie chojnickim funkcjonuje mieszkanie chronione dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W mieszkaniu jest 6 miejsc. Wychowankowie ponoszą częściowe koszty z tytułu użytkowania mieszkania. Opłata ta jest ustalana w zależności od sytuacji dochodowej wychowanka.

Tabela nr 13 Funkcjonowanie mieszkania chronionego w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Ilość wychowanków przebywających w mieszkaniu chronionym	4	5	6
Koszt utrzymania mieszkania chronionego	20 648	20 569	22 753

Źródło: Dane z PCPR w Chojnicach

Projekty z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Pełnoletni wychowankowie z rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych od 2008 r. mogli brać udział w realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach projekcie systemowym „Poznać, zrozumieć, wzmocnić – przez aktywność do integracji” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach projektu wychowankowie mogli skorzystać z następujących działań:

- konsultacje z doradcą zawodowym,
- trening aktywnego poszukiwania pracy,
- kurs zawodowy, w tym kurs prawa jazdy,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- warsztaty informatyczne i programistyczne,
- trening komunikacji interpersonalnej.

Tabela nr 14. Ilościowy wykaz wychowanków rodzin zastępczych i placówek uczestniczących w projekcie oraz środki finansowe wykorzystane na uczestników projektu w latach 2012 – 2013

	2012	2013
Ilość wychowanków biorących udział w projekcie	8	8
Środki wykorzystane w ramach aktywnej integracji na uczestników projektu	35 813	31 866

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Projekt realizowany był w latach 2008 – 2013, w związku z czym wychowankowie przez okres realizacji projektu uczestniczyli w działaniach mających na celu pomoc w ich usamodzielnieniu i wejściu w dorosłe życie.

6. Cele Programu

Cel główny:

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017 jest stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem.

Cele szczegółowe:

Cel 1

Wielokierunkowa praca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dzieci, niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcyjności.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła podstawy do budowania nowego systemu wspierania rodziny, który daje też możliwość wsparcia rodziny niewydolnej wychowawczo na różnych etapach jej funkcjonowania w zależności od stopnia nasilenia tych problemów: od problemów opiekuńczo – wychowawczych wymagających okresowego wsparcia do sytuacji, w której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

Podstawowym zadaniem jest profilaktyka, czyli zapobieganie przyczynom umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują w pierwszej kolejności na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych, na etapie, gdy problemy się rozpoczynają. Pomoc dla tych rodzin często przychodzi za późno, wtedy gdy jest już głęboki kryzys w rodzinie. Wówczas najczęściej zachodzi potrzeba zabrania dzieci z rodziny. W obszarze tym szczególny nacisk należy położyć na profesjonalną, systemową pracę z rodziną dysfunkcyjną, w kryzysie, wypełniającą swoje obowiązki rodzicielskie w nieprawidłowy sposób, w jej środowisku naturalnym. Działania wspomagające i wspierające rodzinę pozwolą na wzmocnienie jej podstawowych funkcji oraz zminimalizują jej dysfunkcje, a tym samym ograniczą wzrost liczby orzeczeń sądu rodzinnego o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie zagrożeniom prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania rodziny środowisku poprzez m.in. poradnictwo rodzinne, prowadzenia oddziaływań profilaktycznych w szkołach, świetlicach socjoterapeutycznych i innych placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie powiatu, a także prowadzeni zajęć w szkołach przygotowujące do życia w rodzinie oraz prowadzenie „Szkoły dla Rodziców”, wspieranie rodziców w wypełnianiu poprzez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych	2015-2017	ośrodki pomocy społecznej kuratorzy sądowi placówki oświatowe Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Chojnicach lokalne instytucje i organizacje podmioty lecznicze kościół i związki wyznaniowe	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach

	poprzez porady psychologiczne, prawne, socjalne, terapeutyczne, pedagogiczne.			
2.	Utworzenie, w ramach Chojnicko - Czulchowskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny zapewniającego wsparcie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny, w tym udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej i socjoterapeutycznej.	2015-2017	Starostwo Powiatowe w Chojnicach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach
3.	Promowanie wartości rodziny wśród lokalnej społeczności poprzez audycje, ulotki, artykuły w: prasie, radiu, internecie, a także organizowanie imprez rodzinnych, konferencji itp.	2015-2017	lokalne instytucje i organizacje kościoły i związki wyznaniowe	lokalne media Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach

Cel 2

Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej.

Założeniem realizacji tego celu jest pozyskiwanie kandydatów na niezawodowe oraz zawodowe rodziny zastępcze, a także na prowadzenie rodzinnych domów dziecka oraz objęcie ich specjalistycznymi szkoleniami i wsparciem.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej winno być ostatecznością i działaniu temu towarzyszyć ma przyjęcie zasady zapewnienia dziecku najlepszych warunków rozwojowych, które mogą zagwarantować rodziny zastępcze lub rodzinne domy dziecka.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez akcje promujące ideę rodzicielstwa zastępczego. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	instytucje pozarządowe działające na rzecz pieczy zastępczej lokalne media
2.	Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, finansowanie wynagrodzeń i doposażenie w niezbędny sprzęt nowopowstające formy rodzinnej pieczy zastępczej.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, Starostwo Powiatowe w Chojnicach	MPiPS (projekty konkursowe)
3.	Wspieranie istniejących rodzin	2015-2017	Powiatowe	fundacje

	zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienia ich kompetencji opiekuńczo - wychowawczych , Dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania, pomoc w prowadzeniu mediacji w sytuacjach konfliktowych, umożliwienie udzielania pomocy pedagogicznej i psychologicznej rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania Organizacja zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym oraz profilaktycznym. Zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.		Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chojnicach ośrodki pomocy społecznej	stowarzyszenia
4.	Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	fundacje stowarzyszenia
5.	Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	
6.	Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zgodnie z w/w ustawą.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	
7.	Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	fundacje stowarzyszenia
8.	Prowadzenie grup wsparcia rodzin zastępczych.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	
9.	Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy	

			Rodzinie w Chojnicach	
10.	Zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	MPIPS
11.	Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej.	2015-2017	Starostwo Powiatowe w Chojnicach instytucje szkolące ROPS Gdańsk	
12.	Systematyczna współpraca z ośrodkami pomocy społecznej i asystentami rodzinnymi polegająca na podejmowaniu działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, ośrodki pomocy społecznej	
13.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach organizacje pozarządowe	

Cel 3

Rozwój instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Brak na terenie powiatu chojnickiego placówki opiekuńczo - wychowawczej stwarza duże trudności w realizacji postanowień sądu decydujących o umieszczeniu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówki na terenie innych powiatów, często z powodu braku wolnych miejsc, odmawiają przyjęcia dzieci z naszego powiatu, co powoduje brak możliwości realizacji postanowień sądu.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Utworzenia na terenie powiatu placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, w której można umieszczać dzieci powyżej 10 roku życia, których przyjęcia może odmówić rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka.	2015-2017	Starostwo Powiatowe w Chojnicach	fundacje stowarzyszenia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach
2.	Realizacja postanowień sądu w sprawie umieszczenia dzieci	2015-2017	Powiatowe Centrum	

	w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poprzez pozyskiwanie miejsc w placówkach na terenie innego powiatu.		Pomocy Rodzinie w Chojnicach	
3.	Zwrot kosztów pobytu dzieci pochodzących z powiatu chojnickiego w placówkach na terenie innego powiatu.	2015-2017	Starostwo Powiatowe w Chojnicach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach

Cel 4

Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku dzieci pozostających w rodzinnej pieczy zastępczej należy podejmować prace z rodzinami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego. Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się rodziców na działania pomocowe, wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze – motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Wzbudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy i utrzymywania kontaktu z dziećmi, umieszczonymi w pieczy zastępczej, uświadamianie rodzicom, że dzieci zawsze ich potrzebują.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach ośrodki pomocy społecznej -asystenci rodziny	lokalne instytucje i organizacje
2.	Pomoc w przywróceniu równowagi w rodzinie, uświadomienie rodzicom biologicznym ich ról społecznych i podjęcie obowiązków przypisanych tym rolam zgodnie z oczekiwaniami społeczeństwa - możliwość organizowania zajęć warsztatowych, kontrakt, wsparcie psychologiczno – pedagogiczne.	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach ośrodki pomocy społecznej -asystenci rodziny	lokalne instytucje i organizacje
3.	Ustalenie odpłatności rodzicom biologicznym za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.	2015-2017	Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Chojnicach Starostwo Powiatowe w Chojnicach	

Cel 5**Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą**

Osoby usamodzielniające się z pieczy zastępczej zazwyczaj nie mogą liczyć na wsparcie ze strony rodzin biologicznych. Dlatego też ważnym zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach jest wspieranie młodych osób, które opuszczają różne formy pieczy zastępczej poprzez, m.in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także wsparcie finansowe i rzeczowe. Działania te, w zależności od potrzeb osoby usamodzielnianej, powinny również polegać na aktywizowaniu jej do uczestnictwa w życiu społecznym, czy też do podejmowania działań na rzecz konstruktywnych zmian w swoim życiu.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach samorządy gmin	lokalne instytucje i organizacje
2.	Zapewnienie miejsca w mieszkaniu chronionym utworzonym przy PCPR	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	
3.	Wspieranie finansowe i rzeczowe	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach Starostwo Powiatowe w Chojnicach	
4.	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez realizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach Starostwo Powiatowe w Chojnicach	Opiekun usamodzielnienia szkoły
5.	Realizacja projektów w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2015-2017	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach	

7. Środowiska rodzinne zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej

Poniższa tabela określa liczbę rodzin objętych opieką asystenta rodziny oraz liczbę dzieci w tych rodzinach, które są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej. Dane uzyskano z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu za lata 2012-2014.

Tabela nr 15. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2012 - 2014

Tabela nr 15. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2012 – 2014								
Lp.	Gmina	Liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem						Główne przyczyny przydzielenia asystenta rodziny
		2012		2013		2014		
		Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach	
1.	Miasto Chojnice	7	19	20	48	26	61	- przemoc, - alkoholizm, - bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, - konflikty rodzinne, - bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych,
2.	Gmina Chojnice	6	28	21	83	18	66	
3.	Czersk	36	96	116	308	62	175	
4.	Brusy	4	9	4	11	6	23	
5.	Konarzyny	0	0	0	0	6	12	
Ogółem		53	152	161	450	118	337	

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Chojnicach na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej

Jak wynika z powyższych danych główną przyczyną objęcia rodzin wsparciem asystenta rodziny jest: przemoc, alkoholizm, bezradność w prawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego jak również konflikty rodzinne.

Tabela nr 16. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Liczba asystentów rodziny		
		2012	2013	2014
1.	Miasto Chojnice	1	2	2
2.	Gmina Chojnice	3	3	1
3.	Czersk	3	5	5
4.	Brusy	1	1	2
5.	Konarzyny	0	0	1
Ogółem		8	11	11

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Chojnicach na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej

Powyższe dane wskazują na wzrost liczby zatrudnionych asystentów rodziny w poszczególnych gminach. Od 2013 r. pracuje 11 asystentów w powiecie.

Tabela nr 17. Powody, dla których przyznano świadczenia mieszkańcom powiatu w latach 2012-2014

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin		
	2012	2013	2014
Ubóstwo	1 591	2 012	1 754

Bezrobocie	1 577	1 669	59
Bezdomność	38	44	59
Sieroctwo	1	1	0
Alkoholizm lub narkomania	215	220	212
Długotrwała lub ciężka choroba	922	953	978
Niepełnosprawność	1 194	1 314	1 276
Przemoc w rodzinie	81	83	103
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	237	329	361
Bezradność w prawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	953	1 044	808

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Chojnicach na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej

Do najczęstszych przyczyn przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Tabela nr 18. Liczba spraw dotyczących władzy rodzicielskiej w latach 2012-2014

Rok	Liczba spraw dotyczących władzy rodzicielskiej rozpatrywanych przez Sąd Rejonowy w Chojnicach				
	wpłynęło	załatwiono	orzeczono		
			pozbawienie	zawieszenie	ograniczenie
2012	109	113	27	2	49
2013	93	92	26	1	35
2014	98	101	37	1	36

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Chojnicach na podstawie danych z Sądu Rejonowego w Chojnicach

Podsumowując powyższe dane należy stwierdzić, iż w 2014r. wzrosła liczba orzeczeń o pozbawieniu władzy rodzicielskiej natomiast ilość orzeczeń o ograniczeniu władzy rodzicielskiej od 2013 r. utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela nr 19. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora w latach 2012-2014

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
2012	145	307
2013	132	279
2014	133	267

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Chojnicach na podstawie danych z Sądu Rejonowego w Chojnicach

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Chojnicach obejmuje swoim działaniem średnio w ciągu roku 137 rodzin niewydolnych wychowawczo, w których znajduje się średnio 284 dzieci.

8. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015 – 2017

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych zawodowych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji z

gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, wieloletniego doświadczenia w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych.

Tabela nr 20. Trzyletni limit rodzin zastępczych zawodowych

Rok	Liczba proponowanych rodzin zastępczych zawodowych
2015	2
2016	2
2017	2

W programie zakładana jest liczba 6 rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015 – 2017, poprzez utworzenie 2 rodzin na rok. Należy jednak podkreślić, że jeżeli nie będzie chętnych rodzin do przekwalifikowania się bądź spełniających warunki do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, takie rodziny nie będą tworzone.

9. Rezultaty realizacji Programu

1. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych.
2. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych w powiecie.
3. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowane specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy.
4. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (1 koordynator na 15 rodzin) w celu udzielania pomocy rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka w realizacji ich zadań oraz współpracy z asystentami rodziny zatrudnionymi w ośrodkach pomocy społecznej z terenu powiatu chojnickiego.
5. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz zwiększenia wsparcia w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia.
6. Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej do rodziców biologicznych.
7. Utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej w celu realizacji postanowień sądu.
8. Utworzenie, w ramach Chojnicko – Człuchowskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny, którego głównym celem będzie udzielanie pomocy dziecku i rodzinie w sytuacjach kryzysowych: rodzinnych, osobistych, szkolnych.
9. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat rodzicielstwa zastępczego.

10. Źródła finansowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017

Źródłami finansowania Programu są środki finansowe pochodzące z:

- 1) budżetu powiatu,
- 2) budżetu państwa,
- 3) budżetu samorządów gminnych (zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),

- 4) budżetu innych powiatów (zgodnie z art. 191 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- 5) odpłatności rodziców biologicznych,
- 6) środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 7) inne.

11. Monitoring Programu

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację założeń zawartych w niniejszym programie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015 – 2017 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy informacji na temat realizacji kierunków działań ujętych w Programie. Informacje będą przedkładane w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.

Program ma charakter otwarty i będzie mógł ulegać modyfikacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.